

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru
Ala Cobăneanu, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” împotriva lui Iuri Dorogoi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă

La 30 octombrie 2015, societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” (în continuare SRL „Lexcolect Consulting”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iuri Dorogoi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că în baza contractului de credit nr. S11114 încheiat la 18 mai 2011 între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Iuri Dorogoi, ultimului i s-a acordat un credit în sumă de 19 800 de lei, acesta asumându-și obligația rambursării creditului și a altor plăți aferente conform condițiilor contractului și graficului stabilit, până la 15 mai 2013. Însă, rambursarea creditului și a plăților aferente a avut loc parțial, cu încălcarea graficului stabilit, iar încercările de a soluționa litigiul pe cale amiabilă nu au dat rezultate.

Invocă reclamantul că, în baza contractului de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015 și anexei nr. 1 la acest contract, SRL „Lexcolect Consulting” a preluat drepturile de creanță ale BC „Moldova-Agroindbank” SA ce rezultă din contractul de credit nr. S11114 din 18 mai 2011 încheiat cu Iuri Dorogoi. Astfel, a fost cesionată creanța debitorului Iuri Dorogoi în sumă de 9 356, 51 de lei, compusă din 1 304,32 de lei dobânzi calculate și neachitate, 4 041,19 lei suma creditului nerambursat și 405 lei datoria debitorială pentru fiecare cont aparte.

Astfel, reclamantul consideră că în temeiul dispozițiilor Codului civil și a clauzelor contractului de cesiune a creanței nr. 146 din 29 mai 2015 cu anexa nr. 1, precum și în temeiul contractului de credit nr. S11114 din 18 mai 2011, Iuri Dorogoi este obligat să achite creanța transmisă reclamantului de către cedent în mărime de 9354, 51 de lei, cât și dobânzile pentru perioada ulterioară.

Totodată, reclamantul pretinde de la pârât încasarea dobânzii la credit, calculată

la soldul datoriei, zilnic, începând cu data cesionării creanței. Prin urmare, având în vedere că soldul creditului la data de 29 mai 2015 a constituit 4 041,19 lei, aplicând prevederile pct.2.4.1 din contract, suma dobânzii pentru perioada 29 mai 2015 – 26 octombrie 2015 constituie suma de 289, 93 de lei (4 041,19 lei x 18% / 365 de zile x 150 de zile).

Solicită încasarea de la Iuri Dorogoi în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” datoria în sumă de 9 653,44 de lei, dintre care 4 041,19 lei creanța cesionată a datoriei din suma creditului, 1 308,32 de lei creanța cesionată a dobânzilor, 405 lei creanța cesionată a datoriei debitorale la fiecare cont aparte, 298, 93 de lei dobânda la suma soldului creditului calculată pentru perioada 29 mai 2015 – 26 octombrie 2015; încetarea Contractul de credit nr.S11114 din 18 mai 2011 încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Iuri Dorogoi privind acordarea creditului în sumă de 19 800 de lei; și încasarea de la Iuri Dorogoi în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 22 august 2016 (f.d. 70, 73-74 recto-verso) s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lexcolect Consulting”, ca fiind depusă de o persoană fără împuterniciri.

Ca circumstanță care i-a format poziția asupra soluției adoptate, prima instanță a reținut că, cererea de chemare în judecată a fost semnată și depusă de către Vadim Colțov în interesele SRL „Lexcolect Consulting”, acesta acționând în calitate de reprezentant în baza procurii din 01 octombrie 2015 în care sunt înserate expres un șir de împuterniciri, inclusiv dreptul de a efectua și semna toate actele de procedură necesară în vederea reprezentării intereselor în față instanțelor de judecată de orice nivel, însă, această mențiune nu cuprinde în sine dreptul de a semna cererea de chemare în judecată și de a o depune în instanță. Or, în conformitate cu dispozițiile art.81 din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția unui șir de drepturi, inclusiv dreptul de a semna cererea și de a o depune în judecată, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Prin cererea întocmită în temeiul art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, SRL „Lexcolect Consulting” și-a concretizat pretențiile formulate față de Iuri Dorogoi și solicită încasarea de la Iuri Dorogoi în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” datoria în sumă totală de 7 039,93 de lei, dintre care 4 041, 19 lei suma creditului nerambursat, 1 713,32 de lei ca dobândă și alte cheltuieli calculate până la cesionarea creanței, 1 285,42 de lei dobândă calculată pentru perioada 29 mai 2015 – 14 martie 2017 și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 1014-105).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 (f.d. 113, 114-119) s-a admis apelul declarat de reprezentantul SRL „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 22 august 2016 și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea SRL „Lexcolect Consulting” împotriva lui Iuri Dorogoi cu privire la încasarea sumei și încetarea contractului de credit.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță eronat a conchis că cererea de chemare în judecată a fost depusă de o persoană neîmputernicită, or, procura eliberată pe numele lui Vadim Colțov statuează expres că

SRL „Lexcolect Consulting” îl împuternicește pe Vadim Colțov cu dreptul de a întocmi și depune, în numele său, acțiuni în instanțele de judecată.

Cu referire la fondul cauzei, instanța inferioară a conchis că pretențiile SRL „Lexcolect Consulting” sunt lipsite de suport probator, or, potrivit pct. 1 al contractului de cesiune a creanței nr. 146 din 29 mai 2015, cedentul BC „Moldova-Agroindbank” SA a cesionat, iar cesionarul SRL „Lexcolect Consulting” a preluat drepturile de creanță ale cedentului, care rezultă din contractele încheiate între cedent și debitorii săi, conform Anexei nr. 1 la contractul de cesiune a creanței. Astfel, anexa nr. 1 la contractul de cesiune a creanței constituie un înscris care conține informații cu privire la soldul datoriilor lui Iuri Dorogoi cu situația la data de 27 mai 2015, care însă nu este semnat de părțile contractante și nu are aplicate ștampilele acestora. Prin urmare, acest înscris nu poate fi pus la baza hotărârii și nu poate fi admis ca probă.

La 19 iulie 2017, reprezentantul SRL „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii acțiunii și încasării din contul lui Iuri Dorogoi în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” suma de 11 921,53 de lei, compusă din datoria în sumă de 9 354,51 de lei, dobânzi de întârziere în sumă de 1 285,42 de lei pentru perioada 29 mai 2015 – 14 martie 2017 și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1 281,6 lei (f.d. 123-126).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La caz, relevă că instanța de apel a agravat situația recurentului, prin faptul că a admis apelul, dar a respins acțiunea pe alte motive.

Succesiv, relevă că este eronată concluzia instanței de apel privind inadmisibilitatea anexei nr. 1 la contractul de cesiune a creanței, prezente la materialele cauzei, pe motiv că aceasta constituie în sine un înscris care conține informații cu privire la soldul datoriilor lui Iuri Dorogoi cu situația la data de 27 mai 2015 și nu este contrasemnat de ambele părți contractante, precum și nu este aprobat prin aplicarea ștampilelor acestora.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2017 (f.d. 142), recursul declarat de reprezentantul SRL „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul SRL „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, pentru următoarele motive.

Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral

decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că, la 18 mai 2011 BC „Moldova-Agroindbank” SA și Iuri Dorogoi au încheiat contractul de credit nr. S11114, conform căruia BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat lui Iuri Dorogoi un credit în sumă de 19800 de lei, iar ultimul și-a asumat obligația de a rambursa creditul și alte plăți aferente, conform condițiilor contractului și graficului stabilit, până la 15 mai 2013 (f.d. 12, 14-15, 16, 17)

Succesiv, instanța de recurs decelează că în baza contractului de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015, SRL „Lexcolect Consulting” a preluat drepturile de creanță ale BC „Moldova-Agroindbank” SA ce rezultă din contractele încheiate în cedent și debitorii săi, conform anexei nr. 1 (f.d. 9-10 recto-verso).

Colegiul remarcă că potrivit extrasului din anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015, BC „Moldova-Agroindbank” SA a cesionat, iar SRL „Lexcolect Consulting” a preluat creanța conform contractului de credit nr.S11114 din 18 mai 2011 încheiat cu Iuri Dorogoi, în sumă de 9 354, 51 de lei, compusă din 1 308,32 de lei dobânzi calculate și neachitate, penalități în sumă de 3600 de lei, 4 041,19 lei suma creditului nerambursat și 405 lei datoria debitorială pentru fiecare cont în parte (f.d. 11).

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, iar partea motivată este în contradicție cu dispozitivul pronunțat.

Or, în conformitate cu dispozițiile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multă aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege

La rândul său, alin. (1) al art. 240 din Codul de procedură civilă prescrie că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Conform prevederilor art. 241 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. Hotărârea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărârea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărârii se evidențiază separat în textul acesteia. În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței. În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârītului și explicațiile celorlalți participanți la proces. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii,

repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii. În cazul în care instanța judecătorească stabilește modul și termenul de executare a hotărârii, dispune executarea ei imediată sau ia măsuri pentru asigurarea executării, în dispozitiv se face o mențiune în acest sens.

Conform avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Colegiul menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitraru judecătorec, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de recurs consemnează că, Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

La caz, instanța de recurs evidențiază că, apelul are efect devolutiv, care presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Primordial speței, instanța de recurs consideră necesar de a taxa că prin prisma principiului nemijlocirii și oralității dezbaterilor judiciare, consemnat la articolul 25 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședința de judecată.

În acest sens, articolul 383 din Codul de procedură civilă prescrie în alineatul (1) că, după explicațiile participanților la proces, instanța de apel verifică probele din

dosar și cele prezentate suplimentar de aceștia. Procedura de administrare a probelor în instanță de apel este similară celei din primă instanță.

Astfel, înscrisurile se cercetează prin citirea acestora în ședință de judecată, prezentarea acestora participanților la proces și reprezentanților, cu consemnarea acestui act de procedură în procesul-verbal al ședinței de judecată. Or, articolul 273 din Codul de procedură civilă statuează că, pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

În acest sens, articolul 274 alin. (2) lit. i) din Codul de procedură civilă stabilește că, în procesul-verbal al ședinței se indică faptul că s-a dat citire înscrisurilor, datele examinării la fața locului a probelor materiale, că s-au ascultat și vizionat înregistrările audio-video.

Studiind minuțios procesul-verbal al ședinței de judecată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lexcolect Consulting” împotriva lui Iuri Dorogoi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul desprinde că instanța de apel a omis efectuarea unei etape procedurale importante, și anume cercetarea și verificarea probelor.

Disensiunea creată cu privire la necercetarea și neverificarea probelor de către instanța de apel, creează impedimente instanței de recurs de a verifica legalitatea memoriului care a format poziția instanței de apel cu privire la soluția adoptată, or, instanța de judecată are obligația pozitivă de a emite hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Complementar, în condițiile speței, Colegiul apreciază ca fiind reprehensive concluzia instanței de apel, precum că nu poate pune la baza hotărârii și nu poate admite ca probă anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015 încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Lexcolect Consulting”, deoarece aceasta constituie un înscris care conține informații cu privire la soldul datoriilor lui Iuri Dorogoi și care nu este semnat de ambele părți contractante precum și nu este autentificat prin aplicarea ștampilelor acestora.

Or, reiterând principiul nemijlocirii și oralității dezbaterilor judiciare, consemnat la articolul 25 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată trebuie să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Mai mult decât atât, înscrisul apreciat de către instanța de apel ca inadmisibil, nu reprezintă însăși anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015, ci doar un extras din această anexă, și care conține informația necesară pentru soluționarea nemijlocit a speței (f.d. 11).

Pornind de la sensul semantic al noțiunii de „*extras*” Colegiul desprinde că, acesta constituie un fragment sau pasaj scos dintr-o scriere, prin urmare, fiind un reprodus fragmentar, parțial. La caz, extrasul unui document constituie, în sine, reproducerea unei părți, fragmentate, a acestuia, ce reflectă unele operațiuni sau informații, care au importanță pentru cauză.

În speță, este notabil că la depunerea cererii de chemare în judecată, recurentul-reclamant SRL „Lexcolect Consulting” a furnizat instanței de judecată extras din anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015

încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA, care denotă dreptul său în calitate de cesionar de a pretinde de la Iuri Dorogoi executarea obligațiilor conform contractului de credit nr. S11114 încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA la 18 mai 2011.

Instanța de recurs opinează că, în speță, informația conținută în anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015 încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Lexcolect Consulting”, în ansamblul ei nu reprezintă o informație necesară pentru justa soluționare a diferendului, iar prezentarea anexei în întregul ei text ar constitui un efort disproportionat cu obiectul litigiului dedus judecății.

Or, conform dispozițiilor alineatului (3) al articolului 138 din Codul de procedură civilă, dacă pentru soluționarea pricinii importantă are numai o parte din document, instanța primește un extras din el, autentificat în modul stabilit de lege.

Finalmente, Colegiul deduce că extrasul din anexa nr.1 prezentat de recurentul-reclamant conține informație autentică, deoarece este autentificat în modul stabilit de lege și a fost prezentat instanței în corespundere cu dispozițiile art. 138 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, coroborând normele legale precitate la circumstanțele speței, instanța de recurs conchide că, instanța de apel nu a efectuat o analiză amplă a suportului probator prezent la materialele cauzei și nu a aplicat elocvent normele legale incidente în speță, circumstanță care a dus la aprecierea eronată a înscrisului de la fila dosarului 11, și anume extrasul din anexa nr. 1 la contractul de cesionare a creanței nr. 146 din 29 mai 2015 încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Lexcolect Consulting”.

Așadar, Colegiul conchide că, cumulul circumstanțelor constatate și expuse supra denotă că este incertă interpretarea dată de instanța de apel, fapt ce rezultă din neelucidarea tuturor circumstanțelor relevante speței, criteriu care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, inclusiv temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția prezentului litigiu.

Or, rezultând din prevederile art. 373 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să verifice circumstanțele pricinii, obiectul litigiului dedus judecății și concluziile stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciind probele din dosar.

La caz, Colegiul menționează obligația instanței de apel de a verifica legalitatea hotărârii în întregul ei, independent de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, în conformitate cu art. 373 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Totodată, norma precitată obligă instanța de apel de a verifica legalitatea soluției adoptate de prima instanță în raport cu pretențiile înaintate, circumstanțele de fapt și de drept invocate. Prin urmare, verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, instanța de apel a omis acest aspect.

Colegiul reiterează că, motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligatorietatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Van den Hurk împotriva Olandei* din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Helle împotriva Finlandei* din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlande*).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (*Hiro Balani vs. Spania*).

CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Artico împotriva Italiei*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Perez împotriva Franței, Van der Hurk împotriva Olandei*).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (*Kaufland împotriva Belgiei*).

Instanța de recurs notează că, nemotivarea unei hotărâri judecătorești echivalează practic cu soluționarea procesului fără a intra în fondul acțiunii, fapt ce justifică casarea actului de dispoziție recurat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Prin urmare, conținutul hotărârii judecătorești trebuie să cuprindă examinarea chestiunilor în fapt și în drept, dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății, care în final au format convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată.

Astfel, instanța asigurând securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept cât și a aplicării sale.

În speță, este evident că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în imposibilitatea de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia admiterii recursului declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța inferioară urmează să țină cont de cele menționate, suportul probator prezent la materialele cauzei și reexaminând cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting”, Vadim Colțov.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 și se restituie cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” împotriva lui Iuri Dorogoi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată, spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu